

Slovenski superračunalnik uspešen skupaj s še petimi projekti

Evropska komisija je objavila rezultate drugega roka razpisa za postavitev tovarn umetne inteligence, za katerega se že ve, da je bil uspešen tudi za Slovenijo. Prej izbranim sedmim lokacijam se poleg Slovenije pridružujejo še Avstrija, Bolgarija, Francija, Nemčija in Poljska, so sporočili. Skupna vrednost naložb je okoli 485 milijonov evrov.

Teh novih šest tovarn umetne inteligence se bo pridružilo decembra lani izbranim sedmim tovarnam, kar bo ustvarilo medsebojno povezano omrežje vozlišč umetne inteligence, pripravljenih za podporo inovacijam umetne inteligence po vsej Evropi, so sporočili iz Skupnega podjetja za evropsko visoko zmogljivo računalništvo (**EuroHPC**).

Vsaka tovarna bo delovala na eni lokaciji in bo ponujala zagonskim podjetjem z umetno inteligenco, malim in srednje velikim podjetjem ter raziskovalcem celovito podporo za razvoj njihovih naborov podatkov ter dostop do virov visoko zmogljivega računalništva, optimiziranih za umetno inteligenco, kot tudi usposabljanja in tehničnega znanja.

Da je bila Slovenija uspešna na razpisu, je vlada sporočila že v torek. Ministrica za digitalno preobrazbo Ksenija Klampfer je povedala, da je slovenska vloga na razpisu prejela najvišje število točk izmed izbranih projektov. Ocenjena vrednost slovenskega projekta je do 150 milijonov evrov, od tega naj bi polovico prispevala **EU**. Končna višina sredstev bo predvidoma znana v naslednjih tednih.

Slovenski superračunalnik bo Institut informacijskih znanosti Maribor v sodelovanju z Institutom Jožef Stefan in Arnesom namestil v novem računalniškem centru, ki ga bo Arnes zgradil na območju Dravskih elektrarn v Mariboru. Pri vzpostavitvi tovarne umetne inteligence sodelujejo še **Univerza v Ljubljani**, **Univerza v Mariboru**, **Univerza v Novi Gorici**, **Univerza na Primorskem**, Fakulteta za informacijske študije Novo mesto, Gospodarska zbornica Slovenije in Tehnološki park Ljubljana.

Z brezhibnim povezovanjem nacionalnih in evropskih pobud za umetno inteligenco bo slovenski superračunalnik odločilno prispeval k pozicioniranju Slovenije kot ključnega središča umetne inteligence v Evropi, so še sporočili iz **EuroHPC**.

Infrastruktura in storitve tovarn umetne inteligence so bistvenega pomena za polno izkoriščanje potenciala umetne inteligence v Evropi, pa so danes spomnili na ministrstvu za digitalno preobrazbo. Tovarne umetne inteligence bodo temeljni steber strategije Evropske komisije, da Evropa postane celina umetne inteligence, so dodali.

Vse tovarne umetne inteligence bodo združene in medsebojno povezane ter bodo služile nacionalnim strategijam umetne inteligence in vseevropskemu ekosistemu umetne inteligence. Omogočile bodo privilegiran dostop za zagonska podjetja na področju umetne inteligence, v nekaterih primerih pa se bodo v njih ustanovljala tudi mala in srednje velika podjetja.

Prvih sedem tovarn umetne inteligence naj bi začelo delovati aprila 2025. Medtem teče tretji rok razpisa za postavitev tovarn umetne inteligence, izteče se 2. maja. Poleg tega bo podjetje **EuroHPC** aprila objavilo razpis za izbor anten za tovarne umetne inteligence, kar bo po navedbah ministrstva več sodelujočim državam omogočilo uvedbo nacionalnih storitev tovarn umetne inteligence, ne da bi jim bilo treba vlagati v lastno superračunalniško infrastrukturo.

Poleg tega **EU** načrtuje, da bo konec leta 2025 po vsej Evropi vzpostavila več gigatovarn umetne inteligence, to je ogromnih visokozmogljivih računalniških zmogljivosti, namenjenih razvoju in usposabljanju modelov in aplikacij umetne inteligence naslednje generacije.

Kot je na vrhu o umetni inteligenci februarja v Parizu napovedala predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen, naj bi v okviru pobude **InvestAI** za naložbe v razvoj umetne inteligence namenili do 200 milijard evrov.